Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 7 май, 1977 шу. ● № 55 (5722). ● Мах 2 кеп.

ЛАЬРХIАР КХОАЧАШДАРА—ХАДДАНЗА ТIАХЬОЖАМ

МОЛЛАГIЧА партийин, советски, профсоюзин органа дешна белгалдоккхачу хана эгIара хьалха цо ше дерзиа аьнна тIаийна гIулакх мишта чаккховаяхьаьж. В. И. Ленина дуккхаза аьхьа, тIаийна решени кхоачашьяра тIаьхьожам лоаттабара гIулакх партийин балха эгIара лоархIамегIчарех долга. Из доьн партийин организацешна шоай балха юкьметтиг лоаттаде дезаиг белгалдаьккхи VIII-ЧЕ XXV съезде а.

Цу гIулакха лоархIам кхетабеш йолна республика партийин организацешна тIа-тIа дуккхагIа терхам тIаьхьийг тIаийцар кхоачашдеага балаиндара. Цу лаьхьа уьх тIекьарча хана хоалам болна система хьаьвай парте Грозненски горгомо. ДуккхагIа хана денз нах чубеха цIенош хьалдара даькъе тIекьаюсаш хьаьвагIар Грознера тIаийлоьнчо организацешн. Парте горкомо шерра активе оарнагI а яьккха техкар цу даькъе дола кхоачашбовзарашн, тIаккха ший бюро заседанешка, пленумашка корта дола решенеш тIа а яйар, цул тIехьагIа уж кхоачашьяра хадданза тIаьхьожам а лоаттабар. Цох хьаьхнар хIаьнз доьвзаш да: 1975 шерана найсаьна совхоз гергоде шоаза дуккхагIа — 140 эзар квадратан метр пIелоьш хьаьлдир.

ЛоархIаме да молларIа партийин, советски, профсоюзин органа дувца оттадь дош шоай балха керттерра тIулаьдех хуьлийитара, цу хьаькъеьча тIаийнар боккьонца кхоачашьь даккхара шоай дерриг кхоачашан оарпагIдиса хар. Цу даькъе дика лаьттуш боалаш я «Старогрозненфть» НГДУ, Грозненски швейно-производственни объединеие, Сунженски района «Путь к коммунизму», Наурски района «Красное знамя» яхача колхозий партийин комитеташ. Цар шоай коммунистий теркам денз экономикан социалин пахарен эгIара саготагIа доьхча дешаьнга тIалоаттабу. Цар лоархIарах кхоачашдара шоаш решенеш тIаийнера хана уж чIикхьъхара хан бехкеехаме бола ваин белгалбоаг. ХIаьта шоаш хьалха де лаьрхIар кхоачашдеага мишта лаьтт хьагойтан тIекьа тIаийоагIача собрашеш коммунисташа доймаш делга ухлаьа массазара гIулаьх а хинна дIаьттад. Цунца дувза доагIа цу коллективана шоашта хьалхашка лаьтта боахама декхараш толамца кхоачашдеш хилар а.

Бакъда, хIаьнз а кIезнга инйсаш вайшга цхьан дешах лаьца шера массекхазза соцамаш тIаийдеш а, цул тIехьагIа уж кхоачашдара бе боагIаш бола организаторкин болх ца беш а йола партийин, советски, профсоюзин организацешн. ПартийогIо заседанешка а коммунистий собранешка а кIезнга дийцадаш Октябрьски районерча пьвхьий-Гишлоьнчо управлене къаьсгаена дисциплина коллективе лоха хилараьх дош. Цу хьаьхьехьа хIара собранеш тIаийнера решенешка дIаьвздеш а хиннад из. Из дика гIулаьх доалаш санна IеII хиннай партийогIо. Уьх деношка цу коллективе хиннача партийно-боахама активе юха а бувзар тIекхьалка къаркъаьш мелаш, массеса дийнаьхьа балха хьа ца йеш, кхаьдеш хаьрг гIулаьхьаш лелаьдеш бола мугIарера болхлой хинна ца Iеш кхьметтел коммунистан а. Ше хьалха тIаийца решени кхоачашьяра коммунистий собранешка хоам белга яйала хеш а ден уьх партийин организацие. ТIаккха хатта доаг тIа фу мах ба цар дисциплина тIоагIъе еза яхаш дуккхаза тIаийдаьчча соцамий, нагахь санна уьх кхоачашдар уьхаза тесса дуташ хилча? Цунга тIаьжка лелаьр леа цу управлене уьх шерара балха заделеш кхоачашьяра гIулаьх а.

Цу тайпара масалан шортта коررгде вайна республика кхиьча районашкарча коллективаш цхьанцайолча партийин организацией баллага хьежача а.

Назрановски райисполкомо ше 1975 шера 4 апреле аьна решенеIа шийна бочча аьттонна балха моттигах вайда эцарах балхара дIаьвалккхар Назранавски районо керттера бухгалтер Богатырев. ХIаьта а из дIахо болх беш хилар. ТIаккха уьх шера март бетта аьна решенеIа законаца да доагIача тайнара дIадахийта 3728 сомн совлен хьаийца 5779 сомн гучудаьккхар цига. Райисполкомо ту даьхьа вь ледарло кечеат хала да.

TIаийца решени мел дика яле а цо хайра-пайда хургбан из кхоачашьеага бокъонца вIашIечь ца доаккхе. ХIаьта баьккъьара гIулаьх лаьрхIа дагIан ихьан деззах аьлца IаьIьмате дуьхьа решенеш тIаийечар дер а шоаш уж кхоачашьяра коммунисташ, коллективаш оарнагIъ-кхара хайра хIама деш да хилча. Иег-нагахь хуле а ле мегаргдолаш дан цхьаьйолча дикке латтача оргтинна шоашта кхарор организацией баллах аьлца тIаийо решенеш царга массеех бутт баьлча мара йа ца кхоачайташ хилар.

Парте горкомаша, райкомаша, горрайисполкомаша КПСС XXV съезде решеенш, КПСС ЦК, Советски правительства, ВЦСПССР кулгалдена органий соцамаш а шоаш тIаийо решенеш а кхоачашьяра лохерча звеньиьнарча партийин, советски, профсоюзин организацеша дер фуд ца йоьхьий кест-кеста цар отчеташка лаьдувIа деза.

TIаийца хIара решени учете аелае а из кхоачашьъ аьлаьла терхама кIала лоаттае а декхарийла да цу гIулаьхха бехкехоаме бола кулгаьлой, уьх бокъонца чакхъ-кхаре оца нах, торонаш оарнагI а йоахаш. Бакъаьла ден хIама да тIаийнар кхоачашдара тIаьхьожам лоаттабара парте горкомашка, райкомашка, райисполкомашка лаьрхIа комиссеш, инспекцеш, группаш вIашагIъехьаш хилар.

ЧIоагIа лоархIаме хIама да молларIа тIаьмаш йола решени хоадам болаш, из кхоачашьяра аттагIа дола ньаьхьаш торонаш кхьаьхьаьхьаш хилар. Из ишта хуьл гIулаьх дика доаза деза цар дика кийдара юкьеозача, мугIарчар яхар терхаллеча, цар критический предложенеш, замечанеш кхоачашьяра йоагIаш йола йоаьхо еча моттигашка.

Октябра 60 шу дизара даьхьа ма-доагIаьра накъаьдахара, КПСС XXV съезда решенеш иттлагIча пятилетка заделеш толама кхоачашьяра, вай хьалхашка оттаьлъ декхарашн аьттуш болаш чаккховахлара дуьхьара даьхьа лаьрхIар гIулакхаца кхоачашдеш хилараьх тийна хургда.

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 7 май, 1977 шу. ● № 55 (5722). ● Мах 2 кеп.

ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРА НАКЪАДОЛХАШ

Соахкарчуьл дукхагIа

Дукха хе ян Шаьмисин района «Искра» яха совхоз вIашагIъелла. Дика кхаьлеташ хьийзаIа цун барттийна коллектив иттлагIча пятилетка уьх шоалагIча шера, къаьстта хьаьвай доладерашн. Шуьрен дуьхьи алсамдаккхаьрах из паччахьаьлкенга дуьхьIа доаг-рах хьаьдIаьрча кварталн районе яьржа хиннача социалистически яьхь хьалхара моттиг яьккхар. Из бахьан болаш КПСС районе, райисполкомка карара кара тела ЦIе байрих а луш районе Сийлен доска тIа баьлар уьш.

Къаьнгагна оьсрие яхь: а лаьхьъь болх беш хьаьдоагIа совхоза хьаьйбаш лелаьдераш уьх шоалагIча квартале. Иттта, пхе бетта 1316 центнер шура йоьжка езаш хиннача бIъ бетта, 1317 центнер ехьар наччахьаьлкенга. ХIоьта из бокха тоьлам ба.

Дог ноьдолаьхьаш да хIара кхоабача Iаттагара йоьжка шура; уьш уьмре соаздаьрчуьл дуьхьIа боьжкий, дIаьар а.

Доаржашта юкъе яьржача яхье хьаьха ба: Масхадова Нуьржан, Алиева ПетIи, Саидаьева Хеди, Усмаева Масара. Шоаш лелаьдеча доахаьгара шура, яьккаьра яьх бетта план, толаьнца кхоачашьяьй яIаьнле царех хIаьрле.

Дика лоархIаьбу шоай декхарех бежа Iуй Бийгериев Саламан Сулеманов Алымадн. Цхьа бутт дIаьвахьбаш цуьх шера дика болх барах ду шера преми царна ца луш.

ХIаьнз даьсеьнашка доажаьдеча хана денгара денга тIаьхьет доахана лу шура. Из бахьан долаш шоаш уьх шера тIаийца доахарашн. Цунах из дерригкхаьрах бIъбелла да совхоза тьаьйбаш делаьдераш. ХIаьта цар цоп денца шура йоьжкарн из йоьхарех ах шера план I июнех, хIаьта шера план I ноябрех кхоачашьъ аьлна.

Х. МАГОМЕТОВ.

●

Лакха шоаь баьб

Дика кхаъ кхаьчаб Москвера уьш Iаьнгаьнна. Уьх шера хьалхарча квартале кхаьстта дика кхаьхьегана толамаш даьхарахи Ерригсоюзни социалистически яьхь хьалхара моттиг яьккхарахи СССР междаьттта промышленности Министерства коллегеи междаьттеи газовни промышленности болхлойн гIулаьхкерча наьхен профсоюзий ЦК-ан карара кара тела ЦIе байрахи хьалхара ахчан премин хьожажьй Карабулакски химнеский реагентий завода коллективна.

Даьхен дожкхача совгIато завода болхлой хьинар совдоош. Цар кхы а хьинарегIа хьалхара квартале. Биь бетта план хаьнал хьаьха кхоачашьъ баьнна6 уьш.

Вай мехка бруьдеттара-рашта даьрзIа даьнал совгIа 160 тонн тайп-тайпара химмергенташ дIаьхьийтар химникашна.

Сийлаьх-боккхача Октября 60 шу дизара чийна яьржача яхье хьаьхле лоьнеш хьаьбовIа коммунист Иван Абрамов керттера латтача цеха технологаш. Царех ба Василий Гаврилович В. Кащий, Х. Богатырева, Л. Махмутова, Е. Бреус, кхьбарш.

Г. ЛУЬЬЯНОВ.

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМЕ

ТIЕХЬАБУСАРАШ ХУРГБОАЦАШ БОЛХ БЕ

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ПРОИЗВОДСТВЕ ХЬАЛХА ЛАТТАРАШЕИ НОВАТОРАШЕИ, СИЙЛАХЬ-БОККХАЧА ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРА ДАХА МА-ДОАГIАРА НАКЪАДАХАРА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬ ДАЬОЛАЙЬРАША ДАЬЧА КХАЙКАРАЛАХ.

Нохч-Гiалгiай АССР производстве хьалха латтарашен новаторашен, Октября хьалхара социалистически яхь дIайолаьрашна болхлоьнца, инженерашца, техникашца, гIулаьхкерча нахага, Нохч-Гiалгiайчен берригача хьаьхьегамхошна кхайкарла даьд КПСС ЦК кIоьалаьлъь «Тiехьабусараш хургбоацаш болх бе» яха ростоваийий почтен хьаьлаца, тIаьхийхаб цун ларда тIа Сийлаьхь-боккхача Октябрьски социалистически резолюие 60 шу дизара даха ма-доагIарга накъаьдахара, 1977 шерен бIаьрчача иттлагIча пятилетка планн хаьнал хьаьха кхоачашьяра тIехьара социалистически яхь кхы а шераргIа йоьжкаьр аьнна.

Из тIаьхьенан «Сердало» газета тIа кенатеха бар 26 апреле, хIаьта город Грозне Ленинскин Октябрьскин районий партийно-боахама активай собранешка хьал а лаьлабар.

КПСС обкома бюро кIоьалаьдир Доин къаьхьегамхошна санна хьалха боахама беррига доакъошка «Тiехьабусараш хургбоацаш болх бе» яха-ча деношца социалистически яхь йоьржаьг тIаьхьийхача Нохч-Гiалгiайчен производстве хьалхара латтарашен новаторашен Дiадолаьдар.

Бюро КПСС горкомашн, райкомашн, пхьаьнгаьнна партийин организацешн, обкомашн, проф, республика министерствойн, ведомствойн, халха боахама беррига доакъой предприятей кулгалъой декхарийла баьд хIара предприяте, цехо, бригадо, участко смении, бе-та; кварталне, шера, бIаьрчача пятилетка планан кхоачашьъеагIа Iаламдеррдолаш организационно-техникеин массово-политическин мероприятеш оттаде а чаьхьаьна а.

Республиканскин районин газеташа, телевиденен радиовещанен комитета тIадилладаьр газетий онгIонан тIа, телевиденен радио тIа «Тiехьабусараш хургбоацаш болх бе», «ХIара балха дешна — дикала Знак!» яхача деношгIа йоьжкаьр хьалеаче производства новаторий, хьалха латтача коллективий балха оттаьт шерра дIаьвовзийтина.

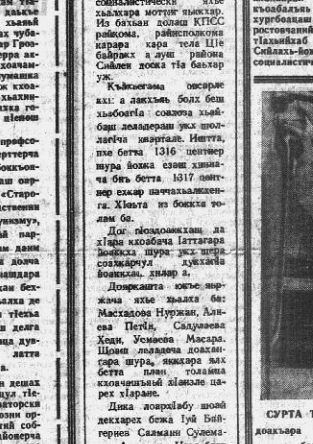

СУРТА ТIА: уьх деношка доакъара дIайийна баьдан хьакха болабеннаб Назрановски совхоз-техникум. Цига хьинаре кхьаьгаьн ба механизатораш Китиев Мохьмад-Сален, Галаев Махьмад-Гирин. Мошача доакъарах кхийттача хьаьйбаша дика лаьхьерча шура.

И. ПЛИЕВА сурт.

Республика кхашка

Кхашка толаме къаьхьегаш пакъаьбаьхьар 1 Мая цIийна республика юрта боахама болхой. 30 апрель тIемIошкан, планн 90 процент кхочашъ а еш, 160 эзар гектара тIа бIаьстен юз культураш дIаьвийна.

Республике массеран хьалх: 6 бIаьстен юз культураш дIайийна баьлар Шаьмисин районе кхаьн лелаьдераш, хIаьта Наурски районе — 99 процент, Грозненски — 97, Урус-Мартановски районе кхаьн лелаьдераш 96 процент кхочашъ баьнна6 бIаьстен юз культураш дIаьра плане.

Ялата хьажийнан 26 эзар гектара тIа дIайийнай, планн 74 процент кхочашъ а еш.

Дукха хIама дIаьдаьлаш из культура дIайийна яьккха Гудермесски, Назрановски, Новый-Юртовски, Урус-Мартановски, Шелковски районий кхаьн лелаьдераш.

Планн 12 процент кхочашъ а еш, дуьна 815 гектара тIа дIаьдийна. Из хIама ньаьнгIе механизаторашна. Из культура керттерен дашъе Гудермесски Шелковскойн районашка кхеп. Соалка хиннаьчу 600 гектар дуьхьарIа а долаш уьх шера дута дIаьдуьрга 6800 гектара тIа.

Гонарах дIайийна дашъеа Гудермесски, Назрановски, Шалински районашка.

Баьдадараша хIаьнле 14,2 эзар гектар лаьтта дIаьлаьшаш, дIаде деанчх 88 процент, Тiехьаьга хьуьжаш дола баьдадараш хIаьнчу тIехьаьгIа кхы а 1,5 эзар гектара тIа дIаде деанг да.

Из культура дIайийна баьнна6 Аьхкой-Мартановски, Гудермесски, Надтеречны, Шелковски районий механизаторашна.

Дiайийначу культураша Iунал деш да хIаьнз кхаьн лелаьдераш.

ХОАМ

СССР Лакхехьарча Совета Къаьмий Совете № 671 йолчу Старопромысловски хоржамна округе гIолла депутат хоржара йола округийй хоржамий комиссе уьх адресаГа я: КПСС Старопромысловски райком, шоалагIа уьш, телефон 905-32-31.

1975 шера 25 марта СССР Лаьхехьарча Совета Президиумна Указо ма-яхьара Къаьмий Совете хоржамаш дара йолчу Старопромысловски хоржамна округа юкьейоагIа город Грозне Старопромысловски районе Надтеречни районе.

Вежарий Эдильхановгiар

Дерригга а цхьа шу совгIа ха мара яц Аьхкой-Мартановски районера «Урожайный» яха баьнна6дараш лелаьр совхоз вIашагIъелла. Цхьаьбакъа, цу лоаттаьна хана дика гIа дIаьхьалхашкахьа баьккхаб цун коллективо.

ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера планн 5600 тонн йолаш, иттчахьаьлкенга 7360 тонн баьнна6дараш дехкар совхозо. Цу шера планан 270 тонн совгIа дехкар ялат. Планан совгIа баьнна6 200 эзар гомбал дуьхьарIа хилар.

Кердача боахама коллективо хьалхарча шера даьхьа толамехи уьх шера цунна хьалхашка латтача декхарехи дувшаш дагIар ухо совхоза директорца Зильбухаров Шуьдашен кертера агрономца Мурдалов Хьасанбекаьнен.

Безаме бар уж, хоза дувдар цар шоай гIулаьхех. ИттлагIча пятилетка шоллагIча шера кхаьшкара бIаьстен балхан дика дIадолаьлдаьр совхоза кхьегамхошна. ВохI баьнна6дараш лелаьдуш цI тракторийн-кхай тIарен бригада ер хургболча хьувкъама лард йоллача хьинаре кхьаьгаш.

Соахкарчуьл бIаь гектар дуьхьарIа, 720 гектара тIа баьнна6дараш дIаьдийра уьх бIаьстен. Кубанерча ялаташ лелаьдийр болам хьал а лаьца, Сийлаьхь-боккхача Октября 60 шу дузача уьх юбилейин шера доккхий декхарашн тIаийнад совхоза кхьегамхошца. Цар даьхьIа пятилетка диь шера кхочашъе, уьх шера планн 5700 тонн йолаш 6000 тонн баьнна6дараш доаккха.

Атта мичаьа керда совхоза вIашагIолаьча хаьа, Пятилетка хьалхарча шера феврале «Овощеводо» совхоза ах даьхьа хьа а хьоастадаь, цу тIа хьувкъам кхебара вIашагIбеллар из боьдам. Юхьхьаьца тIаьхьа трактори, бархI машаьн, тракторно-хIай-тIарча бригада цхьа кхьаьнара помещеин марта кхы хIама даьнар. Контора, складаш яьар, тоьаш баьнар говзанчаьл. Дерригга а керда хьаьде дезаьн дар. Цхьаьбакъа, халонех кхерабелла тIехьаьнка баланзер лаьтта лелаьдераш. Уж халонаш комуникстий хьалхенца эпа а еш хьаьгеча болабеллар. Хьалхарчу а дика гIа хьаьгеначу, шоаш цулгалдеча бригадий болх кхы а дика гIа тоабарца белгалбаьлар вежарий ЭдильхановгIар Баудинн, Зинудинн, Зелаудинн. Кердача боахама хьалхарчаьнна латтъ декхарашн хьоачашдара дIаьлора цар шоай бергига ниа, хьинар. Боахаме бокхкагIа йолча кхаь бригадина кулгалдеш вар уж хьо воша. Кхетамца вIашагIбеллар цар шоай коллективай болх. Совхоза партийин бюро секретарь вар царех цаI — Баудин. Цо наха юкъе боккха кхетама а организаторкин а болх бора.

Зелха доонаьр вежарийна хьийга хьаьгIа хьалх хьоччам ба, дIаьлаьчча шера совхозо дIаьденнача дерригача баьнна6дараш 5000 тонн гергга дуьхьал шин воша: — Баудинен Зелаудинен кулгалдеча шин бригадо дIаьденнна хилар. ХIаьта Зиудинна бригадо ка бола ялат доккхарг шин планн хьоачашдир.

Ер ужаь ворхIалагIа шу да воккхагIа волча воша Баудинна хьаьгеначу ниьк карлаьца. Цу юкъа цо болх баьб Казахстана баьх дола даьтташ карадерзадеча механизатор воа ший, цу лаьттара чубена хьувкъам хьаьвоаргIа дIакхулъьча шофер волаш, цул тIехьагIа цекара сеекламе кхеева зеенаьвой волаш. Бакъда, миччаьш ше болх бойн сийленца хьоачашдаьа по хьалхашка латта декхарашн. 1958 — 1963 шерашка Гишлоьнчеча балха вар уж ишкаьк.

1970 шера дар из. Цхьан сарахь балхара пIабаьхьача вежарашка Баудинна ьлар:

— Вайга тоаргдолаш хIама дан, воаш дахача юрта механизаторашн эшшаше городе балха дIар. Ма мотталаш, со валлаш цхьа болх бе аьа. Вай ваьнна IIьмаьхьа а бан во бохч. Со аьа воаллар кхы да. Вай дай а хиннаб даьттаьца болх беш. Цар гIулакхаш дIаьо дахьа дезарах ваьй дан? Долче, шо шакхе а совхозе балха хиннаьна кхы сеа, — хоаддам бар Баудинна.

Вежарийнна воашс яхар хьа а ийца, юхь а цоай юрта балха баьккар Зиудинн Зелаудинн. Хьалхарча шерашка механизаторашн болх баьхкаш дар пар. ХIаьта хIаьнз бригадин раш ба. Баьнна6дай дужка тIехьа ца бусаш хьаьоаьйа гIу.

Шо шу хьалха совгIенгга парте чаьнала дIаьийцаш Зиудинн. Дiадахача шера хьинаре къаьгаьрах пунна а еннай «Знак Почета» ордене. ХIаьта, уьх юбилейин шера хьаьгIа гектара тIара 26 центнер яьа 40 центнер баьнна6 горошекн чуьра тIехьа хьоьсам а доаттабу цун бригадо.

Дiадахача шера хIара гектара тIара 240 центнер баьнна6дараш чуьра Зелаудинна бригадо ка кодаьгIа.

Соахка бригадиьнта юкъе яьржача къаьстта яьхь хьалхара яьхь моттиг яьккхар вежарашца Эдильхановгiар Баудинна, Зиудинна, Зелаудинна кулгалдеча коллективна. Дiадахача шера шера цар итогаш гIадвуг, уьх шера шера цар планаш дог ваьг. Цар хIара денарча гIулаьхкашка яхаш а вай дIаьхьалхашкаьха хьувца хьаьхьегама энтузиазм.

Ю. КУРСКИЕВ.

Пятилетка хьалхаьлтараш

«Лермонтовский» совхозе сеекламе кхеенн волаш. Цо республике цул хьаьхьегIа кхьаьнна а сагIа цо баьккхий толаш баьнна6 Эдильханов Баудинна. Ше кулгалдеш ваьнна6 цхьан бригадина кулгалдеш ваьнна6 цхьаьнна. Цо юбилейна дIка накъаьдахара тIоьй бригада дийца а дийца оаха соцамбаьб: пятилетка дIа шера плин шера хьоачашьъ. СССР-а профсоюзий 16-ча съезде новкъоста Леонид Ильич Брежнева даьча къамаьло деташ гIоьдбаьхна тIа бригадерча баьнна6дараш лелаьдераша лаьрхIа 100 гектар улдача кIала тIа гектара тIара 405 центнер баьнна6дараш чуьра. Из ший сийленца хьоачашдергIилаьрах тийна а да гIо, — дувш Баудинна.

— DIадахача шера совхозе хьалхара моттиг яьккхай хьа бригадо. Моттиг вIашагIъелдоаш цул шера хьаьйна баьнна6дараш чуьра? — хетт за Баудинна.

— Толамаш дахара керттердар да бригада эпача техника Iалаш а яь болх дика вIашагIъеIаьбаккхар, коллективе барт болаш хилар. Иттта болх бар баьхьаь долаш пан 1500 тонн йолаш 3120 тонн баьнна6дараш дIаьелар. Шо плин совгIа я из.

Шоай воккхагIолчоа веший яьккъ карлаьца6 Зиудинен Зелаудинен. Лоаьа дац цар хьаьхьегама наьхьаьм а. Ткъаь ваьг ну да Зиудинн болх бе воланнера. Механизаторалла цо болх бу бархIалагIа ну да. СовгIенга Эскаре гIулаьх а яь ше цIаьнеачул IеIьхьагIа. 1965 шера денз-болх беш ва Зелаудин а.

№ 44 ЙОЛЧА ГОРЬКОВСКИ ХОРЖАМА ОКРУГЕ ГIОЛЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕ ХОРЖАМАШ ДАРА ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМА КОМИССЕ СОСТАВ ЙОЛГIЕРЬЯРХ ДОЛА

Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

У К А З

«Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Положение» 37, 38, 39 статьашца хьежжа Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо соцам бу:

№ 44 йолча Горьковски хоржама округе гIолла Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дара уьх тайнарча общественни организацией, общественай къаьсгаьнгой коллективай вихалаш юкъе болча окружний хоржама комиссе чIогIIе:

Хоржамий комиссе председателе Лисиций Александр Анатольевич — «Грозненскийтехгаз» междаьттта газовя управлене № 4 йолча цеха болхлоьнца, инженерийно - техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара.

Хоржама комиссе председателе заместитель Хельдыкорова Дурган Мусаевна — «Старогрозненфть» междаьттен газни йоьккъеча управлене болхлой, Iалашон отдела болхлой коллективагара.

Хоржама комиссе секретарь Геппенер Людмила Георгиевна — № 26 йолча юкъарна школа болхлой коллективагара.

ХОРЖАМА КОМИССЕ ЧЕЛЕНАШ:

Колесников Александр Викторович — «Союзавтоматстром» Ерригсоюзни Iилма-производственни объединене Грозненски опытно-экспериментальни заводе болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара;

Куроха Ирина Даниловна — «Старогрозненфть» междаьттен газни йоьккъеча управлене пIаьнашка давлене лаьттаеча цеха болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара;

Маркелова Людмила Ивановна — Старогрозненски бурурдеттача балхий управлене болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара;

Назаров Владимир Иванович — «Оргтехника» Грозненски производственни объединене болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара;

Пономарева Вера Николаевна — Ленина орден лелаьча «Грозненфть» производственни объединене технологеин транспорта Старогрозненски управлене болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара;

Сердюков Александр Васильевич — Ленина орден лелаьча «Грозненфть» производственни объединене технологеин транспорта Ташкалийски управлене болхлоьнца, инженерийно-техникеин болхлоьнца, гIулакхерча нахагара.

Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гiалгiай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь И. ПРАВЕНЬКИЙ.

Г. Грозный.
1977 ш. 4 май.

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ БОЛХ КОМПЛЕКСНО ЛЕЛАБЕ

Кхоачамбоацараш ловргдоаца хьал хьаде

Уьх деношка КПСС Назрановскийа райкома пленум хилар. Районе коммунисташа цига дийцар КПСС ОГ Центрана ЦК-ийн Генеральнийн секретарь Л. И. Брежневаьн хьежжа идеологическийн болх комплексийа ваьштIехьбаккхраьн лорра дош.

Цу хьаьжжа доклад хьа парте Назрановскийн райкомийн хьалхарчу секретарь С. М. Бекова белгалдаьккхар районе беш болча организацийн политическийн болх тобар дахьаьн долхьан 1976 шера продукцийна реализацийн яра план 100,2 процента кхоачаийкъ. Вурийтта предприятех алхха цхьа кирпичийн завод мара ВнедIан-ший задиеш лоардIа ца еш.

Дика кайоьаьн хьаьдолчийн районе хьалхарчу квартале а. Продукцийна реализацийн яра план 104 процентан гIишлон-монтажийн болхашт дара 100,2 процентан кхоачаийкъ. Цхьа ворхIе шерашкахь транспортникашна, кооператорашна, нахе бытовийн гIулакхех лоаттадерзан а. Октябрьн 60 шу дийзаре сийна шера ворхIе вовшахь хьаьстарна совгIаган кийчде дера болча района промышленнийн хьаьдолчийн-гамхоша хьалхарча квартале эйрIетIачуьг тIех ехка продукцийн 400 зеар сома маьхьа я.

Цу дерриге бе боагIа мах я баьс КПСС обкома Сийлен трамота а луьш, республикаьнера Росса тIе дIаязйир район шолгIа моттиг яьккхарх.

Районе хьаьдолчийн доаькхал ду Г. Ахрнева цIеарIе «Электромеханстройн» ремонтийн колленгехьа. Хьалхарча квартала нитсийна республике хьалхара моттиг кararе кара тела Цие байракхи яьккхай цо.

Районе совхозашна дика аьтчуьг боаьлаш ваьнна хьалхарчу юбилейнийн шерара хьалхара квартал. Коттерра хьаьбай продукташ боьхкеш баьстеран хьоьхьарчаьнгий цар. Агротехническийн дикача хана баьстеран хьоьхьара баьлаш йистедаька гIерташ боаьх совхозийн кхаш леладе-раш а.

КПСС райкомо, цун бюро юьхььанцарчу партийнийн организацийн деналн хилар совгIаган хьалхарчу ваьнна. Цо ваьнна, республикаьнера Росса тIе дIаязйир район шолгIа моттиг яьккхарх.

Районе хьаьдолчийн доаькхал ду Г. Ахрнева цIеарIе «Электромеханстройн» ремонтийн колленгехьа. Хьалхарча квартала нитсийна республике хьалхара моттиг кararе кара тела Цие байракхи яьккхай цо.

Районе совхозашна дика аьтчуьг боаьлаш ваьнна хьалхарчу юбилейнийн шерара хьалхара квартал. Коттерра хьаьбай продукташ боьхкеш баьстеран хьоьхьарчаьнгий цар. Агротехническийн дикача хана баьстеран

МЕХКДАЬТТА АЛСАМДАХАРА ТОРОНАШ

Дiадаччча шера вай мехка мехкдаьтта даккхар (гаозон конденсат юкъе а долаш) 520 миллион тонна, дiаккхаьчаьнна. Пятилетка чаккхоллачу хьурга 620 — 640 миллион тонн. Оу баьхьан долаш иштта даккхурга мехкдаьтта даккхар АПН корреспондента даьна хаттара жоп ду СССР мехкдаьтта промышленность министра заместителе Тохаев Джанадара.

— ЭгIара хьалха оаза чоте нийца тIоаг бедина база. Ца хаддаш дегIаьчташ хьаьжа. Аьхьа вIедахьаьна цхьаьн шера гучаьнний мехкдаьттен таза йоаллаш итташ моттигашца. Церех кертера ер а. Мазаьрхьий СибирегIе — мехка бохкхаьгIа йоаллаш мехкдаьтта доаькхъа районашца. ХIара шера доаькхъа мехкдаьтта ухъаза 30 миллион тонн сонсдуьйлаца тоцца дог догIа 1980 шера Малхбуьйчел СибирегIара доаькхъар 810 миллион тоннага дIаьжоьчаьрг1ннарах. Мехкдаьтта даккхар IаьлIмаьте сеца дегIаьх. Коми АССР-е, Уьмурте, Пермьки, Оренбургский областашца, Менгишшан ахьчаьнна вагIабрен тIа, ГурженгIа. Мехкдаьтта кердаьна районашца коача доагор даккхар алсамдаьра торонаш лу.

Шоай лоархIам кIезнагIа хьаьнгаш Татарерга, Куйбышевский областерга, Туркменгерга, Къиндаесда Кавказерга, Азербайджанерга мехкдаьтта доаьдаьча моттигашца а.

Къаьстта лоархIам болаш дет тхона хIаьнзе а мехкдаьттен таза йоаллаш мосеех моттиг гучаьнна Малхбоаьл СибирегIе. Иштта дIаьжоьчаьрг1ннарах, къаьстта Каспийскийн форда тIе волчарна, гедлого - тохкама балхаш заьра.

Доккха маIан долаш хIаьмз да мехкдаьтта доаькхъан болаш техника а технология а эргаьжоьккъаш тоаьар, Масала, ЛьвIаьрга вай хаттарг доаькхъаьрга, кара хьалъоза мехкдаьтта совдаькхъаьрга гIулаьх. Уьу тIоаьшшо хIа чуччитташ йоаьа мехкдаьтта балха коьъе боаьдаьрг, торо хуьлийт мехкдаьтта даккхаьгIа хьалъоза. Иштта даккхаьгIа пайда эца бьаьнаб мехкдаьтта доаькхъарга тIоаьшшкара даьдеен искусственнийн хьаьжа. Мехкдаьтта доаькхъа моттигашца тохкаьга бу болх шозза-кхоза сихатIа байт дар.

АПН.

МАГАДАНСКИ ОБЛАСТь. Колымский ГЭС гIаьна доаькшан. Синегорье деш латт гаьнгаш хьалъеча оза хIаьмаш тIекхаьна торо хулийгIийла тIеIа. Из болх беш йоьча Гидромонтажа Киевский монтажнийн участка коллективнийн бойлха юкъедоалаьдаьй конструкцийна монтаж ярга ягара кердагIа доаьа гIулаьх — даьттанца тохаьча суьнта тIе боккха конструкцийн вIашагIьюккхьгIа. Цу гIулаьхо торо хулийгIийла тIеIаьра шиг шу ца яьшш хьаьжачарг из баьг бетгаьга кхоачаш доацъе.

СУРТА ТIА: тIий тулаьна моттиг.

С. БЕЛЯВОЙ сурт.
ТАСС фотохроника.

ЮБИЛЕЙНА-КЪАХЬЕГАМА СОВГIАТ

ИттлагIча пятилетка 2-ча шера заданеш кхаьчаьнгаьра тIеьха хьинар айдаьх Ленина орден лелаьеча «Грознефть» объединенийн Старогрозненский технологически транспортийн спецтехникан управленийн автомобилийн, механизацийн.

Вышка сурт тIаьдоа автомобилашца механизацийн бIаргаьго йийш я вай республика мехкдаьтта тохкаьча моттигашца а, Гуржегiа «Іьаржа доощу» хьаьжа долаьдаьйа районашца а.

Аьхха, уьх шера хьаьхьарча квартале автомобилисташа бьаьнкъ 4807 эзар тонно-километр да, вешта аьлча, планагIа лаьрхIачуьл 11,8 процент дукхагIа. Старогрозненски а Грозненски а бурундертаьрашца, мехкдаьтта доаькхъаьрашца, IийнIошшарашца цар тIаьбенц муьх ба 113 эзар тонн, хьоьдьл 5 эзар сон паччахьалкхен аьха. Дика лел гIулаьхаш хIаьн а.

Муьхь дIа-юьа кIаьхьара доаькъа йоаьа заданеш 150—167 процент кхоачанъюо беш муьхь кхуьлча машинаш тIа болх беча Мелехин Юре, Алимуханов Зайнс, Мусаев Абозизида Абраменко Ивана, Аьпов Афжифа, Титов Павела, Хаджимурадов Саiида. Иштта кхаьлет машинаш сеца латтар фуд ца хьоьа бульдозерштаца Добринский Анатоле, Кубраков Николая, трактористана Салгирнев Мусаг, Егоров Павла. Цар техника моллагIча минута кийча хул эшшача дIаяьха мара ца еший.

Шоай толамаш цар хетаду сийлахьчаьна юбилейна — Октябра 60 шу дизара.

А. ТИЩЕНКО.

Доазол дехьара

Африка карта тIа

ЮХАХЬАХИННА МОЗАМБИК

Мохк социальнийн культурийн юхахьхьалхьара шерра программа кхоачашьеш да дукхъа шерашка моттигашца ковлонизацийн хала кхоьъ. Мозамбика Республика правительство а Мозамбик мукъаьнкъхара фронт (ФРЕЛИМО) яха доал деш йоьа партийн а колонизацийн юхедисарг дIадаьхара, социалистически — ваьхьаГIара общество хьаьрг, керга саг хьаьккхьара тIедерадь дика хьинарера гIулаьхан чаьдоаьлаш я. Республикан кIошдаьхьал долашн тоьаьнн хьоьсам доаттабу мохк юхахьалъоттаьча хана найслуча лаьонашца, расистски Родезенга даьдаьйна тIеьна хьаьлаьа а йоьйш хьаьбеьхьара доаьлаьо обаьтбена тальин — ЮАР а йоьлаш.

Тахан Мозамбик ФРЕЛИМО III съезда кийчьь шерра собранийнга - экономическийн программа кхоачашьра тIаьрзаьна мероприятийт чаккхоьаьхьаш я. Цу хьаьхьехьа керттера тергкам тIаьбоийт мозамбикийн экономика лара даьрдIаьна юртбоьаьна промышленность. Правительства даьтта шийн боьхьонца волча даьеш — ахархошна дIаьлу. Мехка вIашаттIоьаьна а юртбоьаьна производственнийн кооперативашца, цун новкъостаьца уьзаьна лерхI эгIара лоархIаьмгIа йоьа проблемаш — ладьта лаьдарг доарIаьна юртбоьаьна производственнийн гIаьра, кердаьаьнна, юртбоьаьна-мехка къаьхьагаьна оьсарле лаьхьк, керттера товарин мосторгийн - культурийн — бонтбе, чай, сиаьда, шекара эрт лукъагIа баккха.

Юрта боаьхьана процентийт ешка хьаьйна рузькъа дIагIорта да хьаьжа вахара хьал-торо тоьеча, кьаьмзн промышленность дегIаьоьалаьча. Индустриализацийн планаш мозамбикийнга аьхха юьз хьаьлаьра аргIа кIаьнзза болх бе йоьденна чаьна Кабора Басса гидроэнергетическийн комплекса даьрг1на электростанцийна, кIор, аьнк, маргаьнн, хром, кIаьтта, кхьдо а пайдаье оьхьаьлаш доаьдаьчча Тете провинцийна йIаьлийна моттигашца.

Мозамбика Хьалъа Республика хьинарера арахьара политика тIаьхьа йоьш я. Из тахан даьт Африка боьхонца кIийча мехкий даьлаьр, расизмах, апартеидах мукъаьнкъхара дIаьоьсамхой хьаьлаьрча мугIаьр. Ше кортамуьхьле яккхара тIеьха хьоьсам доаттабу оьтрашка а саьнна. Мозамбика Хьалъа шийна хьаьлаьшка даьтта дехьаьрашца кхоачашдаьра ког-Іортоьгта ю хьаьлаьчаьнна паччахьалкхенна, НРФ президента, ФРЕЛИМО ЦК председателя Саморр Машела мз-аьлаьра, «Мозамбика боьхонца» йоьча йIаьлийнгIа хьаьдаьа ше хьаьлаьцаьн хьаьдаьра.

Мозамбика хьалъ оьзбелам бергбоьаьна цIенна дог тIаьра доттагIа Советски Союз лоархIаьм а хьаьстоьа - мозамбикийн гIулаьхьан чIоаьгIаьра а дIаьо массе а оагIорахьара шерашца а керда лоархIаьме баьккха тIа хьаьр официальнийн визитагIа СССР Лаккхьеьарча Совета Президиумна Председатель Н. В. Подгорный НРМ вахар.

СССР а Мозамбик а цхьан позицийна ешна ладьна. Цунен хьалхьашца юкъера хьаьрчаьнна тIеьхьарча, империализма, колонизмаьнна, расизмана даьдаьйна. Цунен хьалхьашца юкъера хьаьа дIаьо тодара. Цунен хьалхьашца юкъера кхоьхьам кIаьдбаьра процесса, тIаьра гайтаьра общественнийн стадийна паччахьалкхенна, мишаьре яхара тIеьхьарча кхоьсаме.

Малхбуьйчел пропагандаьн лаьрттешаьлаьа яккхача тайпара, СССР-о Мозамбике а е Африка кхьча мехкашкара а, экономически, тIема, кхьйола гIоьйлийнна лелаьо. Советски Союзо ФРЕЛИМО а Мозамбика законгIа йоьа правительство а хьаьлаьчаьнна хилар даьккха даьдаьйна. Цунна эгIара хьалхара даьдаьйна. Цунна мишаьра, хьалхий парГатонн моргаьнгаьра йIаьлийнгIа хьаьлаьчаьнна.

«Вай доккхаьа а яьлаьа, хIаьна а яьх: вай ял с хIара йийш а яц моллагIаьде а екъаьстта хьаьшташ» Африка е. кхуьдебиа, е кхьдеседа, е йийнна кIаьчча дIаьжо тIа, вай цигара лелаьо воаштта йола гIойлеьнна. — Эйлар соаьхка октябре КПСС ЦК Генеральнийн секретара Л. И. Брежнева — Вийна Бакъхьаьа хетар фуд аьлча, из да хIара хьалхьа шийн кхел къоастае, ше легIаьхарга нийх хьаржа бокъо хилар массане а ешталеьга. Из вай хьаьлаьргдоаьна нийат да, вай партийн, деррига советски адамаш цIаьйха а ту тIара даргдаьн.

В. РАЙКЕРУС.
(ТАСС).

НОАХАЛА КХЕЛ

8 май—ГДР къаман цIей

«Советски Эскара салтий тха городе кхаьчаьча хана 12 шу дьаьнаьар са. Цу диллургдоаьча бIаьстен дийнахьа лаьтта хаьгем — дукха ха Бешцаьн тIехьашка бьаьнабар немкий бIу — цIаьхха бохабар тоьий таташа. Из хиннаьр тIом чаьхьбаларх хоаьм беш салтаьна сеца салиют». 1945 шерара 8 май иштта даьдаьйна Гюнтер Вагнера, ГДР Iилмий Академе органийчьн хине института сопрутийна.

...Книжни шкафашен Iилмаш приборашен ХьалIийчьа по болх беча кабинате дагIа тхо.

Соца къаьмаьл дер ва ГДР кердача интеллигенце хьаьлаьчаьна ноахала вихал. Кьонгача болой-хьаьрхой паччахьалкхен социалистически Iилма лард йоьлар сина дола атта доина дехьар кхоачашдеча даьхьалина дийнаьр ну ноахала. Тувьвьаьк хиннача «гитлерюгендгагаьра» республика сахьстан болча гражданинаьга, керда вахар хьинарг хьаьлаьен воккурга кхаччалца ниьх баьб цо а цун нийсархоша а.

«Са да каменщик вар, — дагаьлуш Гюнтер Вагнера, — из вийнаьр Донец яхача ца тIа. Нана кхелхар 1946 шера. Меша ха яр из. Цхьабакъда вахара цхьанна а халонна маганзар лаьтта ю ноахала. Тувьвьаьк хиннача бьаьхьаьна Советий мехка гражданина тхона дена сийлаьх баьхьар кьайлаьхьаьх». Цу баьхьаьонна 14 шу даьдаьйна кIаьнна вахара ниьх хIаьрга гIе дар: хортамуьхьа немецки кагирзой Союза моттигерга органийзаце хьаьхарга активтех цаI хилар цох, хIаьта дукха та ялалеьха химически техникум чаккхьаьккхар.

1951 шера Гюнтер Вагнер Москве деша бийхача немецки студентий группаьна юкъе вар. «Деша йийн хиларо гIаьвийта вале а шекилаьр; тха даьна иэдал дукха бала, Іаьан тIаьдечча наьна мишта тIаьнгIаьр? Цу хана тхона хоьвн дар шоьаьн дIаьлийцича лаьттаьн тIа нийсташа лелаьаь бIеза а яьаьна а гIулаьхаьн, «Будсенвальр, «Оценцин» яхача деший маIан довзар».

Москве деший ше даьмкъа пхи шу ший вахаре эгIара хозагIа йола ха лерхI Гюнтер Вагнера. «Обшежите цхьан цIагIа цу хана 13 саг вар тхо — эрсий, украинцаш, молдаваш, туркменаш. Бохьонца йола интернационал! Коммуна яр тхоаьй — стипендин а яьа доккха мича дар. Хоржамашна кхаж тассара агитацин йоьра Московски области бахьана на ца. Цхьан команде воьзар футболах. СССР-е дийнар тхиннича дIаьIа ма-хьежие я гуш ва, — доккхаьа деш дуьц цо. Уж кура-гонта боаьшш мах ба, тIехьашка спешиалисташ ба. Шоай тайпара дикала эзаг йола наьх».

Дийна аььина цIаьвеча балхх чуьу ях, хIаьта хьайийаьгIа институте. Юхьхьанца эIамагIа йола Іилмаш болхло хиннаьн, цхьа шу даьча йоьна специалист СЕНГ мугIаьрашта юкъеьода.

«ХIаьз,—йоьх Гюнтер Вагнера, — тха академеен советски Іилмаьхоштен юкъера бузаьмаш гечтара чIоагIа да. ХIаьта ну хана ГДР хиннечки Іилма когаш тIа ураотташ мара латтанцар. Хьангара декарга новкъостаьл делга? Кхетадеш ма-хиллара, из из дийхар МГУ сайна хьийаьча преподаваьтелашкара, сайна деший баьгIаьрашкара».

Тахан доктор Гюнтер Вагнер ва ГДР-ах дуьйен керттеьчарех йола «химически держава» ярех пал. Цо кхетаьо поьлаьа ца уьзаьна лерхI эгIара лоархIаьмгIа йола проблемаш, боккха идейно-политически болх ца йийна.

8 мае, массаса сайна «Іукха письмош уьз цунга, дукхагIа даран советски доттагIаьнгаьра а уьзаьн. «Цу дийнахьа, — йоьх цо, — дIайолаьенна боьхонца йола тха биографии. Фашизм эпIарго шерра ниьх хьаьвийлаьр Маркеен Энгельсен баскеташ немецки лаьттан тIа кхоьхьанна дар. Цо котаьлоно хийнар ваьа са сахьстан, уж милитаристкин шовинистийчьн идеологеьх жуьлабьлаьр. Из балаьнца тешаьне доттагIа цхьоагIийчьн хилар Советски Союзах. СССР-на доттагIаьнн вIаьнн цхьана Іилглахьана лелаьар сиьнна ешаьгIа хьаьнна. Цхьана ешаьгIа Іойожийтарбыш оаза.

В. ЧУДОВ,
ТАСС корреспондент.
Берлин.

КЪИЛБАСЕДА КАЛОТА ЦIЕЙ

«Калот» — норвежски меттала «кий» яхийга да. Скандинавие Къилбаседа калот оаг гергарчийн карта тIа кийна тара лесташ болча Норвегие, Финлянди, СССР-а Мурманскин областа заполярийн районех.

Маргот Лорентцен, Тромсе университетан норвежски горнерга хьаьша, Къилбаседа калота мехкий машаьрен доттагIаьнен деношш кийндарг Мурманске ер. Цяка лелаьочий хиларг, тайп - тайпарг общественнийн строй йола паччахьалхенаш машаре яхара принципашан вахаре чакхьплара дезиз йола из цIей даьзза дездаьз. ЭгIара хьалха из чакхдаьккхар 1966 шера Мурманске. Пяккха машарен доттагIаьнен деношш ийлар Швеце, Норвеге, Финлянде, хIаьта хIара аьккхи иоьл болаьлуш уж хоа а вай городе хург-да.

Шиа кIара михо лестаеш эгIаргIьи Кьилбаседа калота мехкий-доаькъашкой байрахъаьш Мурманске. Деношш ъьаделлара торжественни церемони чIкхьлийча моркашца, чкъаьрий лувцаьрашца, студентаьца, лоращца, Іилмэхоша доазол дехьара хьеший шоай клубашца, культурин Центрашца безаьнна бIа. Хьаелларгьа мехкий - доалахой экономический культурийн бузаьмаш хьаьжоьхьа йоьлаьнна, шоай говзаьнгаьрга художественни самодеятельность а.

— Скандинавски мехкий, цу юкъе Норвегга а болаш, хург-долча цIейца безам бокъ ба, — йоьх Лорентцен Маргота. — Тхона хан города мишта вIаштIьхьаргга Мурманске бахха безам мел барш гIаьна. Норвежнаьта дика хоь, тха мехка малхбоалетьара областаш гитлеровски IIаьрахоех мукъайоьхьхкъш Советски Союзо юкъеьхьа доккха дакъа. Норвеге кхаьхьгама наха социальни проблемаш йоаттIаьна тайпара аьхьстаьнь мохк лоархI Советски Союз.

Ким КУХОЛЕВ.
(АПН).

Укх шера бIаьстен белгалонаш

АПН корреспондента Серов Алексея дехарна юрта лоаттаьча техникан лаьца дуьйл «Сельскохозяйственнийн объединене» председателе Ежевский Александра.

Укх бIаьстен колхозашкен сельхозхьинан дIаьо хьаьш я 100 миллион гектар бIаьстен дIаьовш йола ялата культуранц. Іаламан экономийчьн мехка 19 зоне лелаьу 200 ковда тайпара яьлийн, техникечьн, бIаьдаьарийн, доаькъара, кхьйола юртбоьаьна лоархIаьме культура.

Ховш да, дика лъийка ялат, кхийола культурашца, хьаьжаьр кхиьнарга балхаш шийн ханнашьа дарцен, боахамашца ешна техника тоьам болаш, машиннийта, механизмашца лелаьо. Іаьда гIулаьх дика долаш, цар эффективность лаьха йолаш кхларцен дуьзаьнна долиг. Цу хана дика лелаьо ца, укх шера бIаьстен белгалонаш, Советски Іаьдала шерашка цIаьнга ца хиннача тайпара, эргалонаш йолаш болга, ешнга аьлча эгIара дикагIа механизация яь, энергоязнана Іалашшьь техника хIаьрца белгала я карара бIаьстен.

Техника къаьстта духха кхьаьчаьн колхозашкен совхозашкен укх тIеьхьарча эгIг шера.

1966 шерагIа 1976 шерага кхаьчаьнца «Сельхозтехникен» гIолла парга кхьаьчаьд 150 миллиард сома маьхьа материально-техникечьн рузькъа. Цу юкъе ешнга лелаьо 1 энергетическийн хиннаьн ешнга лелаьо. Іаьнна ерриг колхозашца, совхозашца электрийчьн Іалашшьь я. 1976 шера юрта боахамашенна электроэнергии 80 миллиард киловатт-сахьат я. Сийлахь-боккхъ Дай-мехкен Іаьдала, вешта аьлча, планагIа лаьрхIачуьл 11,8 процент дукхагIа. Старогрозненски а Грозненски а бурундертаьрашца, мехкдаьтта доаькхъаьрашца, IийнIошшарашца цар тIаьбенц муьх ба 113 эзар тонн, хьоьдьл 5 эзар сон паччахьалкхен аьха. Дика лел гIулаьхаш хIаьн а.

Муьхь дIа-юьа кIаьхьара доаькъа йоьа заданеш 150—167 процент кхоачанъюо беш муьхь кхуьлча машиннаш тIа болх беча Мелехин Юре, Алимуханов Зайнс, Мусаев Абозизида Абраменко Ивана, Аьпов Афжифа, Титов Павела, Хаджимурадов Саiида. Иштта къаьлет машиннаш сеца латтар фуд ца хьоьа бульдозерштаца Добринский Анатоле, Кубраков Николая, трактористана Салгирнев Мусаг, Егоров Павла. Цар техника моллагIча минута кийча хул эшшача дIаяьха мара ца еший.

Шоай толамаш цар хетаду сийлахьчаьна юбилейна — Октября 60 шу дизара.

А. ТИЩЕНКО.

2500 тонн иэл болл, «Уьмфортеник» (ГДР) яхача эрфуртски комбинато хьаьх кузнечин пресс гоштар кIа Лейпциг-а хьаьжа Дунен хьалхьаьта юкъера бIаьстен ярмарке торгов форуме гуьлъьна метка экспонаташта юкъе. Промышленностера тайп-тайпарча доаькъой изделенца къаьгга хьаьлеьхьа ГДР хьалхьа болам дегIаьоьалабеча даьхьа толамаш.

АДН-ТАСС сурт.

Керда стихаш

Дж. ЯНДИЕВ.

Дегага

Хьо дегтаде, са дог,
хьо дегтаде
Маьрша иллн кертачу
мел жекеч,
Лаьхе ловмаш кхайкадеш,
дегаде
Замо вайх боаккхаргбоацаш
бекх.
Дерригга дайза, дерригга
дийза
Нана-лаьттв вай кіаннг
дьиначеш,
Дег чура мерза бераш биьв
Йистб довлацца буьдолла
яьш ялш.
Нинъ біаьха, биьса баьдв
хилдарх
Шийа наьхьах вохаш говза
баьрн,
Ди, ша сигалера тохарх
Сийн ца елча іаці біьстен
арс.
Пхьашашкара цінй лаьгіну,
ьынна
Вахарх вай дог дилла
яьш яц,
ПІанна хьвьший хинна,
хьаденна
Пхьегіа тіера фусам
лехаш з дац.
Хьо дегтаде, са дог,
хьо дегтаде
Маьрша иллн кертачу
мел хкеч,
Лаьхе ловмаш кхайкадеш,
дегаде
Замо вайх боаккхаргбоацаш
бекх.

Дай дагабеха

Тьаьта дечь мо іаьрмдегна
Жіайрехой чіожа латт
гуйран дотн,
Яр хиннаб са дай мнска баьхв
Из маттаза, къора,
къиза мохк.
Указа хиннад цар вахар,
вахар,
Шийле цІенче,
ерриг біовхал,
Указа хиннад хинад цер
Шовй гІийла вошал,
шийла хьовшал.
Указа дагІа мнхо тхіда,
Шовйх хьаргІий пІьор
кхаьнна са тийса
Дийна болашсьх ушар чухийшк
Мелхара дахь малхара
кашамаш.
ДІа хьГай коанеча
боал тийса,
Ша бина сийца ца хьайра.
Указа гІийтай цар
кхаьнна са тийса
Ловмана шийла,
эрга Іуйра.
Яр хиннай валарца дьаьш
кьийса,
Меца бертий бусса-бус Іийла,
Сона нанас елхаш йийца
ловмча
Дика-во ледадь готтй цІенче.
Из дагадева дог тохадаве,
Сийрдеча Біаргех іаьржа
бова етт,
Ай, да вала ца вахара аьле,
Керачура дог доггкеча хала
хет.

Кхьа а наьна меттата

Сонан безец хьо,
Цхьан хана мо кхела ухеш,
Из хердадер бакьде
ялаш хьо лебе,
Іуррга, сарраьхь пхьегІа тіе
хувшаш
Цу дер-дайнарий коаьрраш
лельаде,
Са дадьше дошоча када чура
ЦІокъа лома шурх мийнчаг,
яха,
Говр хаькалла йоацача
ловм чура
Іаьржиа буг фос кхиьгаЙ, яха,
Бакъдовдачарех таган
довхсадаеш
ЦІагІа, арс наьх курал лелае,
Е дешьа ца леладьгоьш
дездеш,
Цхьа сеца беза мотт,
хьо херц лебе.
Сонг беза хьо лаьттара
вахар дийза
Бакъчунна дер чура
довгІа сийде,
Сийрда яьнна йоагІача
кхоанех тийша
Сей Дьахен гІозаьча вахара
кавде.

ТОАБЕ ШКОЛАЙ БОЛХ

ЛІаЯХА ийсларгІа пятнатлетка вай республика хьалха образованн эргайоккхий, тоаьрра хоаттаьвс тІе баьккха ца хиннна дІаэтгар. КарагІдаьнараш кІеннга дац. Бакъда, дешархой дикагІа іомабара а цар кхетам совбаккхара а гІулакхаша юкъера дерриг кхоачамбоацарш дІадаха хІана а ваіштІехьдаьнна. Уж кхоачамбоацараш шІенда дІадахен школана хьалхашка парте Центральн Комитето итталагІча пхе шерах. Дешарга, кхетама дикал совбяккхарца мара ваіштІехьаргаш хІалкъа образоване болхой кІаргахой кІаьчьагашара безам айбе, вахара пайдане хургбоаг ийсбе.

ЧІоагІа боакко е езаш ГІулакх да юрташкарча школашца балха говзал лакха йола хьехархой кийнбар. Массаза а хьехархой тоьаьш хиллн. Республике. ХІара шера дешархой совбуьларица дийза хинна ца Іеш из буьзам болаш да хьехархой республике а на бусаш кхачьаьх дІаэхарца.

Цун баьхан физ вьаьна, белгалаккха деза арахьара хьаІІабаьккхача хьехархой хьаштаьхой моттигерчу Советаш боккхо ца ян. Во доаттаьв царна кхачан проблемаш, тоьам болаш ца царна чуе дика бусамашш. ХІара шера яхар сана ца ГІишлон организацешна кхоачашъш хьехархоэта лаьрХІа ца цІеношш хьалдаре заданеш. Из баьхан долаш лакха ІІадахаьч пхе шера хьаьлаьн яхаьнзар 5582 квадратни метр йола квартирраш.

Дуккхача шерашка ваіштІа РСФСР просвещение Министерстоо вай республике балха уьхйітар Российскн Федераце лаьккерча дешарга заведеннка кийнбаь кьона хьехархой. ХІаьз из де торо яц. Керттечна даьхье ХІаьз хьехархой кийнбарга ГІулакх кхоачаийе дезар я Нохч-ГІалгІай паччахьалхчен университет. Боьлда, цхьаьна баьхьенех вешаІтехьдалаш цун школаш лаьккха говзал йолча хьехархошца ІалаІІоб. Юрташкарга университете деша боагІа кагирхой городерча абитуриенташца цхьана экзаменаш дІалуш хул. Царех дуккагІа барша конкурс йоккха хиларца чаьх ца боалаш бус экзаменаш дІаенна йоллашъ. ХІанзарна хьало хьаьхьоьх университете дешабГІарех ахаш студенташ городера болга. Дийша баьлча тІехьдьаьчча а кхьь шеоа юрташкарча школашца хьехьа пошатта йилла ха чаьхьчьчьа юха городе пІабоагІа уж. Шоай профессех балха отта моттиг ца хилар баьхьн долаш, уж балха тх бетонштта а ГІулакхашца а хьехарца цььькашкха тайпара бувзам боанча организацешка.

Университете дІаьхьаІлаш іохьнашкарча дешарга педагогикан метолжкан факультет. ХІаьта эрсий мотта факультете дІаІаьшш школе кхача хьехарг мел мотт ца іомабаргаш. Хоаш ма-хиллара, норвоа дехьарча кьаьнй мотт хьеха наьх ца хилар баьхьн долаш дукхача юрташкарча школашца деша дагІача берашца из іомабаш.

Университета программа пхе шера лаьрхІа яле а педагогически институташкарчу кІеннгаГІа да уьхаьв психологена, дешар хьехарга методикаьта ца ГІаьлгІай а ГІулакхашца дешар хьехарча классе деша эрсий метала дІадолалой а, геттара ваіштІехьдаьккхар. Уьх сколе школьн столовей а буфетий а торо яц. 45 процент дешархошца мара кхача доаттабе. Поьсненгаш, масех сменах берашца диллар а, канализационни сеташ ца хилар а бахьан долаш ца ю. Аллха 1977 шу доаладуш ГІишлоьчерий безкаГІа республика 32 школе болх ДІа ца болабеш йисаЙ 2936 моттиг йола 23 эзар бера лаьрХІа столовеш.

Школай материальни базина пуйоаГІаш и кружокашта а спортивни ГІулакхашта а лаьрХІа йола ГІишлонаш. Уж хьалъяра новкъостаг де дехьаьнйна и колхозаш, совхозаш, промышленни предприятеш.

Доккхий декхарашъ хьалхашка латт хьаьхьегамхой депутатий моттигерча Советашца а Цар беча баллана дувзаденна да массаварг а барХІнерарга дешар дийша хилар, юртарча хьехархой хьаштаьн дІаэза ца чаьхьаннадар. Берриган дешара юкъеозар, юкъера школа ца йоаккхаш саг ца хилийтар, дешара - кхетам балгара болх ца ювабар, пирте XXV-сьеза соламаша ДІадехьаха бесса, хьехархой а школай а хьашташ кхоачашдар юрта Советий сесоннн декхар а на лаьрХІаш хІара денна долча декхарашца лаьрХІа деша да. Юрта Советий председателгаца школаГІо ГІо ГІен ду даьд дуьнна ГІолча отчеташца лаьуьгІа декхарийла я райисполкомаш. лелаьрло яьнна бе боагІа бехх бе бена.

Иштта ший боарам ГІа дакхха деза юрта Совето школана хьалдаьхьа увттаду декхарашъ а. Из ба балача наьхе юкъе школа коллективо бо кхетама болх, ваагаш кхеджш. Уж чуцца колхозашца, совхозашца ду новкъостаг. юртбоахама довкъошка дешархошца оцаьнна болх бийтар, сонгй бешамашта, йаркашта, граждански ТІем ТІем Сийлахь-боккхаДІа Дай-мехка ТІем ТІен Кайбиршарта дегІана пЗмотт. Кашта, вежарий кашамашта шефство лелаяр. Ший ханчаннаьхь юрта Совета отчет ца еш школо ше баьна баьлах пхьаьа.

Райисполкомий декхар да юрта Советашкара дукхаГІа хьадехар, школай, хьехархой боккхо ю юрта Советий председателий партийни, паччахьалхен декхар дорга лаьра дІаьхьалдаьхар. Иштта мара ваіштІехьаргаш парен Центральн Комитетон Советскн правительстван школана хьалхашка оттадь бекттокхаме декхар ца ювабар. Иштта мара ваіштІехьдаргаш халкъа образоване дакъхе аттлагІча пхе шера планаш чакхъяьа.

В. ГИТЕЛЬЗОН,
Нохч - ГІалгІай АССР просвещениен министерстве вокккагІа вола инспектор.

МОСКВА. Дика чаккхоьалаш я Социалистически мехкий Іалмаи академемца дукхаьча довкъошца цхьана кхаьхьагара программа.

Цунна тешаш ду цхьа масех да ян. Кхолларгіа шу да СССР Іалмай Академе член — корреспондент — И. В. Торгова кулгаа а деш, биоорганически химе М. Ш. Шемякина цІеранІа институте биологически активни - стереоизомерия - сперчеш тохкамаш деш (медицине пайда да мацча хІамай химически ваіштІер) чехословакин Іалмхо Гавел Мирослав кхьаьгаеш боа. Из ва Іалмай Чехословакин Академе - органически химе а биохиме а Институтан Іалмаи академик.

Дика чаккхоьалаш я Социалистически мехкий Іалмаи академемца дукхаьча довкъошца цхьана кхаьхьагара программа.

Цунна тешаш ду цхьа масех да ян. Кхолларгіа шу да СССР Іалмай Академе член — корреспондент — И. В. Торгова кулгаа а деш, биоорганически химе М. Ш. Шемякина цІеранІа институте биологически активни - стереоизомерия - сперчеш тохкамаш деш (медицине пайда да мацча хІамай химически ваіштІер) чехословакин Іалмхо Гавел Мирослав кхьаьгаеш боа. Из ва Іалмай Чехословакин Академе - органически химе а биохиме а Институтан Іалмаи академик.

О. КУЗЬМИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

ТАШКЕНТСКИЙ МЕТРО

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дуьзан башха-дика совГІет кхоаннарга Ташкенте бархІа мехкера — бохь бе йолаш дуьгІа метро хьалхара арІа. Вай мехка ворХІалгІен Средний Азе хьалхарен метрополитен я из.

Ташкент, хоьш ма-хиллара, сейсмически зоне хьа. Цу ГІулакхо Москве, Ленинграде, Киевс е кхьаьн городашца ца хинна ма чоаннаьнна проблемаш дуьхьалъхьара проектировщикашкан ГІишлошъарнен.

Цудухьа кхьарам санна я йоаьлаш, ташкенте метрополитен боккхийча бетонин тюбингех хьаьо. Уж шийла «ваіштІехьа» геттара «ІоагІаьна метаьлаш. Спецлаборатаьш лерХІачех, ийс балла йолаш моьхх агара дуьхьала оттаьгуьра уж.

1976 шера практике техкар из: соаннка Кызылкумашца мохк ьалча хана ийн балл йолаш из холуш дар Ташкенте, бакьда, тоннелашка болх бен хиннчарна из хайра хоадаьлаш.

Узбекин столице метро хьаьо хьала да сейсмически хьалаш хинна ма ІІен кхьча бахьаьнех ю. Горо ца іоГІабара ТІера долча лаьттан тІа, хІаьта хьаьо йолчу районашка лаьттан кІалхара хин лаьхьехьа хьалтадуьлаш моттигаш а нийсу. Шоай тайпара геологически хьалаш теркал я деш дуьхьача участкашка гуччаьхьарчу способех хьалъо метро.

ХІаьн метро хьаьгьо йоаьлаш лаьтт. ДІаьлаьннинаг нохчашкан отдеалочни балхаш. 12 км-лоннтер йІаька йолча хьалхарга лине тІа хургьа йІс станци. Платформаш, вестибюлаш, залаш кийчьо ворхІ бос болча гранитаьлен мраморцен. Художникашцен архитекторашен дукха хьалхийаг метро станцин хозаГІа хургбоаг тайпара кийчье ГІерташ.

Николай БОБРОВ.
(АПН).

Газета аргІаьн номерашъ арарглье 9, 12 мае.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

Салоіача деношка хургда

7 МАЙ

В. И. Ленина цІеранІа майда. 17.30. Сийлахь - боккхача Октябра 60 шу дизавра хетаьн лаьхьовой оркестрий марш. 19.30 «Киев дуьхьа доаттабе тІоьм» яха кинофильм гойтаргІа.

С. М. Кирова цІеранІа культуран салаІаьрен парк. 9.00 Болх бен хургьа ерриг аттракционаш. 14.00, Массовакан ловзараш, викторинаш. 16.00 Кинолектори. Радио Денна хетаьн доклад. 18.00 — Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизаьрен хьаьгІа - духовой музыка пІеІ. 18.30. Кьайла театр № 1 йолча берий музыкальни школа лешаьхьой отчетни концерт. 19.00. «Городан-гуттаьлаш» яха кинофестиваль. 19.00. Кагирхой салаІаьра сайре.

В. И. Ленина цІеранІа культура Дворец. 11.00. Хьалхарий зал. «Кьона ленинах» яха йолу Котаьлов Денна хетаьн литературно - музыкальни композиц. 15.00. Парк. «Кьалнах Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІем тІаьн яха радиобеседа. 18.00. Болх бен хургьа «Кругозор» яха кагирхой клуб. 19.00. Кагирхой халхарий сайре.

8 МАЙ

В. И. Ленина цІеранІа майда. 17.00 — 19.30. Шийна хетадаьна концерта трансляци. 19.30. «Могилев. Денаьл дешоьн ойсашн» яха кинофильм гойтаргІа.

С. М. Кирова цІеранІа культуран салаІаьрен парк. Котаьлов Денна хетаьнь хьалха саьнгьаьр. 12.00. Болх бен хургьа ерриг аттракционаш. 12.00. Музыкальни эстрада. Духовой оркестра концерт. 14.00. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 17.00. Баьшцара театр. Новч-ПІалгІай паччахьалхен филармоне симфонически оркестра концерт. 17.00. Баьшцара театр. В. И. Ленина цІеранІа культура Дворце хьалха драматически театра «Ворхі Робинзон» яха спектакль. 18.00. Баьшцара театр. Республиканскин культурен просветчиница дешархой концерт. 16.00. Кинолектори. Радио Денна хетаьн доклад. 19.00. «Городаьн - гуттаьлаш» яха кинофестиваль. 19.00. Кагирхой салаІаьра сайре. 20.30. Фейерверк.

В. И. Ленина цІеранІа культура Дворец. 9.30 — 11.00. Кьаьнгал. Болх бен хургьа «Зьмаьхо» яха кинотеатр. 12.00 Гаринзова Б.Іуьхьта дола художественни самодеятельностан шефскин концерт. 16.00. Библиотека. «Са Дьахен салтин» яха книжкай выставка. 19.00. Кагирхой салаІаьра сайре. 19.00. Лекционни зал. Котаьлов Денна хетадь кинофильм гойтаргІа.

9 МАЙ

В. И. Ленина цІеранІа майда. 17.00 — 19.30. Шийна хетадьна концерта трансляци. 19.30. «Могилев. Денаьл дешоьн ойсашн» яха кинофильм гойтаргІа.

С. М. Кирова цІеранІа культуран салаІаьрен парк. Котаьлов Денна хетадь хьалха саьнгьаьр. 12.00. Болх бен хургьа ерриг аттракционаш. 12.00. Музыкальни эстрада. Духовой оркестра концерт. 14.00. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 17.00. Баьшцара театр. Новч-ПІалгІай паччахьалхен филармоне симфонически оркестра концерт. 17.00. Баьшцара театр. В. И. Ленина цІеранІа культура Дворце хьалха драматически театра «Ворхі Робинзон» яха спектакль. 18.00. Баьшцара театр. Республиканскин культурен просветчиница дешархой концерт. 16.00. Кинолектори. Радио Денна хетаьн доклад. 19.00. Кинолектори. «Городаьн - гуттаьлаш» яха кинофестиваль. 19.00. Кагирхой салаІаьра сайре. 20.30. Фейерверк.

В. И. Ленина цІеранІа культура Дворец. 9.30 — 11.00. «Зьмаьхо» яха кинотеатр. 12.00 Гаринзова Б.Іуьхьта дола художественни самодеятельностан шефскин концерт. 16.00. Библиотека. «Са Дьахен салтин» яха книжкай выставка. 19.00. Кагирхой салаІаьра сайре. 19.00. Лекционни зал. Котаьлов Денна хетадь кинофильм гойтаргІа.

ТЕЛЕВИДЕНИ

I ПРОГРАММА
7 МАЙ

9.00 — Керлаьрарш. 9.10 — Іуьрарарга дешархошца. 9.20 — «Пятставка Бурятийн». 10.00 — «Дайвоной, школа». 10.30 — «Іуьрарарга почта» яха музыкальни программ. 11.00 — «Музыкаьнен фестивалин залаьмаш ГІоалаш». СССР художественга Академе члений произведений 1-ГІа выставка. 11.30 — Литературнен дешарш. "В. Кожевников «Мерт — ерриг». 12.10 — «Вай адрес — Советски Союз». 13.10 — «Спортлотто» тираж. 13.20 — «ЮмаьхьгІоьнна». Іалмаи — популярнин программа. 13.50 — Боккхача наьнна этапан «ТІа городера Іамита саг» яха художественни фильм. 15.15 — «Хьаьвий дуьнен ТІаьг». 16.15 — «Дошоьл Дельфета хьаьший Іаьргашца Советски Союзе». 16.35 — Эрсий композиторий произведенедера концерт. 17.00 — «Комментатор йола повестка» яха документальни фильман премьера. 18.00 — Керлаьрарш. 18.15 — «Вай дай ваьнн». ДІаьсал Центральн телевиденин Бруксиссоен радиен боккхаьн берий хоро. 18.50 — «ДІеригача дег ТІера». 21.00 — «Хьа». Информацийнин программа. 21.30 — «Хьомбоьнгаьнна» яха кинопоэма. «Направление главного удара» яха хьоалгІа фильм. Цхьаьлгіа. Шоьлаьгіа серий. ИностаьлгІа — керлаьрарш.

II ПРОГРАММА

12.10 — «Чиполлина» яха берашца дола мультфильм. 12.50 — «Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена хаьа кьаьхьегамхой депутатий моттигера Советашъ». Іалмаи Болхохо чу Наьмаьй кьаьмаь (нохчий меттаьл). 13.05 — Тахан радио Дк ДІа. 13.45 — «Революци пхьаьо яха телевизионни фильм. 15.15 — Іаталаьнарг ца вай. новкъост, «Дьахен салтий» яха телевизионни документальни фильм. Кхоллаьгіа сери.

РАДИО

7 мая

6.30 — «Юртара пахар» (нохчий меттаьл). 6.45 — Хоанан. 6.55 — Ашарш. 7.20 — «Грозненский рабочий». — «Комсомольское знамя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.38 — Ашарш. 8.25 — «Кьона» яха радиопьеса (нохчий меттаьл). 14.30 — Котаьлов Біаьстен. Радиокомпозицин «Ирсий меттаьл». 15.00 — Радиен буьзамен бІаьхьонна лаьн. концерт (ирсий меттаьл). 16.40 — «Шоьлаьгіа пахаьх». Сийлахь - боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна. Іалмаи академик Абдазатова Ашура АхмедовнаьгІа дешаьра ваьнна. 18.20 — «Шоьлаьгіа гІоьнгаьн». Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна. Іалмаи академик Абдазатова Ашура АхмедовнаьгІа дешаьра ваьнна. 18.35 — Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна. Іалмаи академик Абдазатова Ашура АхмедовнаьгІа дешаьра ваьнна. 19.05 — Цу шерах сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна. Іалмаи академик Абдазатова Ашура АхмедовнаьгІа дешаьра ваьнна. 19.35 — «Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна. Іалмаи академик Абдазатова Ашура АхмедовнаьгІа дешаьра ваьнна. 19.50 — «Ца ешаьнна ца ешаьнна». Радиопьеса. 20.30 — «Ирсий меттаьл». 21.00 — «Ирсий меттаьл». 21.15 — «Ирсий меттаьл». 21.30 — «Ирсий меттаьл». 22.00 — «Ирсий меттаьл». 22.15 — «Ирсий меттаьл». 22.30 — «Ирсий меттаьл». 22.45 — «Ирсий меттаьл». 23.00 — «Ирсий меттаьл». 23.15 — «Ирсий меттаьл». 23.30 — «Ирсий меттаьл». 23.45 — «Ирсий меттаьл».

II программа

12.00 — «Зорька» яха пионерашен дешархошкан радиогазета (ІІаьлгІай меттаьл). 12.30 — Кинотуьрам. 12.40 — «Кьона Котаьлов Дж.ан». «Патриотъ» яха телевизионни фильм. 38-гІа выпуск. 13.10 — «Лесной лома нохчо» яха телевизионни документальни фильм. 13.25 — Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІена доаьлаьнна Судаьнов Ушаьнгаьнгаьн. 13.40 — «Даьгаьна ца вай. новкъост. «Дьахен салтий» яха телевизионни документальни фильм. Кхоллаьгіа сери. 14.00 — «СССР меарий республикан ансамбль. Кьилбеседа - ХІирий АССР. Кинопрограмма.

ХАОТТАМ

Тахан республике ГІоаьлен Грозиен кІеззнга морхаш а йолаш, цхьацца-ваьхьа лаьгІо догІа а йолаш, секунде 3—7 метр мур а хьекъан хилен фегара температура бийсина 6—8 дийнахь 10—15 граьдус йІоьхьа йолаш хилен таруьу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гІа этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехкоьхкама секретара — 3-34-38; партийни вахарех культуран отделин — 3-51-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта бохкама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-58.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-58.

«Грозненский рабочий» издательства типографии, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92.

СФ05111. Заказ № 3468.

Газет арадувл шинарен, ерен, шоаттен деношка

«КЪЕГАШ МЕЛ ДАР ДОШУВ ХИЛА ДАГІАЦ»

Города удишвика ГІолла НовогІаьчча-гаьа да зувш йиташ тикоЙ витринаш, учреждений вывескаш, тайп-тайпара трафареткаш мишта кийчьаьЙ. Дика хет художественни дахьье дакха. ХІама доаьаш. ДІаІІаьлаьжача ТІ.ш ч-ах ер витрина е вывеска ала йиш йолаш уж кийчь.

Иштта, сона хетачох, дика кийлаьь я «Гастроном» яхача торга №№ 1. 2 йолча тикай витринаш, мах бу залаш. Цу тикай чуХьыьлгача интерьер ваіштІехьйоьаьхьаш бокрамаГІа, ерриганча композице доаьхьоь ваіш товрГолочча тайпара пайда йийнаб бисарнишца дийхьаьгІ сурпуг, ешкаьнгаьн, коратинин хІамаех. Цу совгІа боаьл хьовлаьлйа болалуча хІна пиГа лотаьча неомонн лампашца тоьлча бІаргашца ювабаьлча. Ерриганча сердало а цу тикай чуХьыьлгара а арахьара а сийзат ходу.

Шийо ер-ер дерригче а мах бена ву предпринятеш хьалда лостам бола рекламаш ваіштІехьаьхьа ГІо деш санна, план хьоачьаьгІа а эший балгаьа мах пьаьй бера дика новкъостал делга а. ХІама аьаьча бувш болча йоккха вахь-ва гаьнаГІа ялле а хоза кийтьаьча, ЦІенача моттигге энара дуьклагІа ГІера ба нах. Цунна са сай тешьл ле йиш и хьудужка а тикашкарга хІама йийеча сага а санна.

Лаьхе вай йийца ши тика санна уйла тІаьнгаьта, торгоЙочча бесса кийчьаьЙ тикаш. Я ГІаьлаьтта хьмйола общественни моттигаш а кІеззна-ца Грозие. Цхьаьаьхьа, вайна дика хоа вова согІорашца мара цу тьаьхьаьа бедгалькьяьна йиш йоаьрарш а кІеззна-дацлга.

Кьаьстта из доагІа тикашта. Дуьхьа я вай городе художественни дахьье белгалдаь цхьа лостам бовшаш, хьаштдаье, художественни лостам ца ца йоаьлаш кийчьъ вайна. Ц а йоаьлаш кийчьъ вийнаш, вывескаш. Из найс